HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

21 februarie 2008 *

În cauza C-498/06,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Juzgado de lo Social Único de Algeciras (Spania), prin Decizia din 18 septembrie 2006, primită de Curte la 7 decembrie 2006, în procedura

Maira María Robledillo Núñez

împotriva

Fondo de Garantía Salarial (Fogasa),

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte de cameră, domnul G. Arestis, doamna R. Silva de Lapuerta, domnii E. Juhász și T. von Danwitz (raportor), judecători,

* Limba de procedură: spaniola.

avocat general: domnul M. Poiares Maduro,
grefier: doamna M. Ferreira, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 22 noiembrie 2007,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru guvernul spaniol, de domnul J. Rodríguez Cárcamo și de doamna B. Plaza Cruz, în calitate de agenți;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de domnii J. Enegren și R. Vidal Puig, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea Directivei 80/987/CEE a Consiliului din 20 octombrie 1980 referitoare la protecția lucrătorilor

salariați în cazul insolvabilității angajatorului (JO L 283, p. 23, Ediție specială, 05/vol. 1, p. 197), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2002/74/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 septembrie 2002 (JO L 270, p. 10, Ediție specială, 05/vol. 6, p. 149, denumită în continuare „Directiva 80/987").

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între doamna Robledillo Núñez, pe de o parte, și Fondo de Garantía Salarial (Fondul de garantare salarială, denumit în continuare „Fogasa"), pe de altă parte, privind refuzul acestuia din urmă de a plăti reclamantei, în temeiul răspunderii sale subsidiare, despăgubiri pentru concedierea nelegală a acesteia, plata despăgubirilor fiind prevăzută printr-un acord de conciliere extrajudiciară încheiat între doamna Robledillo Núñez și angajatorul său.

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

3 Articolul 1 alineatul (1) din Directiva 80/987 prevede că „[p]rezenta directivă se aplică creanțelor salariale care izvorăsc din contracte de muncă sau raporturi de muncă încheiate cu angajatori care sunt în stare de insolvabilitate în sensul articolului 2 alineatul (1)".

4 Articolul 2 alineatul (2) din directiva amintită precizează că aceasta nu aduce atingere dreptului intern cu privire la definirea termenilor „lucrător salariat", „angajator", „remunerație", „drept dobândit", „drept în curs de a fi dobândit".

5 Articolul 3 primul paragraf din Directiva 80/987 prevede:

„Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că instituțiile de garantare asigură, sub rezerva articolului 4, plata drepturilor neachitate ale salariaților care rezultă din contracte de muncă sau raporturi de muncă, inclusiv, în cazurile prevăzute de dreptul intern, compensația pentru încetarea raporturilor de muncă."

6 Articolul 10 literele (a) și (b) din Directiva 80/987 prevede:

„Prezenta directivă nu aduce atingere posibilității statelor membre de:

(a) a lua măsurile necesare în vederea evitării abuzurilor;

(b) a refuza sau a diminua obligația de plată menționată la articolul 3 sau obligația de garantare menționată la articolul 7, în cazul în care executarea obligației nu se justifică din cauza existenței unor legături speciale între salariat și angajator și a unor interese comune concretizate într-o înțelegere secretă între aceștia."

7 Potrivit articolului 3, Directiva 2002/74 a intrat în vigoare la 8 octombrie 2002.

Reglementarea spaniolă

Creanțele preluate de Fogasa

8 Articolul 33 alineatul 1 din Decretul legislativ regal 1/1995 privind aprobarea textului revizuit al Legii privind statutul lucrătorilor (Estatuto de los Trabajadores) din 24 martie 1995 (BOE nr. 75 din 29 martie 1995, p. 9654), în versiunea care este în vigoare din 14 decembrie 2002 (denumit în continuare „Statutul lucrătorilor"), prevede:

„Fondul de garantare salarială […] plătește lucrătorilor echivalentul salariilor datorate acestora în caz de insolvabilitate, de suspendare a plăților, de faliment sau în cazul unei proceduri de reorganizare judiciară a angajatorilor.

În sensul paragrafului anterior, se consideră salariu orice sumă dintre cele menționate la articolul 26 alineatul 1, recunoscută ca atare prin actul de conciliere sau prin decizia judiciară, precum și «salarios de tramitación» în situațiile prevăzute de lege […]"

9 Articolul 33 alineatul 2 din Statutul lucrătorilor, în versiunea care rezultă din Legea 60/1997 din 19 decembrie 1997 (BOE nr. 304 din 20 decembrie 1997, p. 37453), prevedea:

„În cazurile menționate la alineatul precedent, Fondul de garantare salarială plătește despăgubirile recunoscute prin hotărâre judecătorească sau prin decizie administrativă în favoarea lucrătorilor ca urmare a concedierii sau a încetării contractului potrivit articolului 50, articolului 51 și articolului 52 litera c) din prezenta lege, până la concurența maximă a unei anuități, fără ca salariul zilnic, utilizat ca bază de calcul, să poată depăși dublul salariului minim interprofesional.

[…]”

10 Articolul 33 alineatul 2 din Statutul lucrătorilor, în versiunea care rezultă din Legea 43/2006 din 29 decembrie 2006 pentru ameliorarea dezvoltării și a ocupării forței de muncă (BOE nr. 312 din 30 decembrie 2006, p. 46586), rezultată din Decretul-lege regal 5/2006 (Real Decreto Ley 5/2006) din 9 iunie 2006 (BOE nr. 141 din 14 iunie 2006, p. 22670), care a intrat în vigoare la 15 iunie 2006, prevede:

„În cazurile menționate la alineatul precedent, Fondul de garantare salarială plătește despăgubirile recunoscute prin hotărâre judecătorească, ordonanță, act de conciliere judiciară sau decizie administrativă în favoarea lucrătorilor ca urmare a concedierii sau a încetării contractului potrivit articolelor 50, 51 și 52 din prezenta lege și în conformitate cu articolul 64 din Legea 22/2003 din 9 iulie 2003 privind falimentul […]”

11 Potrivit articolului 56 din Statutul lucrătorilor, concedierea nelegală, recunoscută ca atare de către angajator printr-un act de conciliere extrajudiciară sau judiciară ori declarată astfel printr-o decizie judiciară, are ca efect obligarea angajatorului să plătească lucrătorului respectiv, pe de o parte, „salarios de tramitación”, mai precis salariile scadente pe durata procedurii de contestare a concedierii, și, pe de altă parte, despăgubiri pentru încetarea contractului de muncă.

Concilierea extrajudiciară

12 Decretul legislativ regal 2/1995 privind aprobarea textului revizuit al Legii privind procedura de dreptul muncii (Ley de Procedimiento laboral) din 7 aprilie 1995 (BOE nr. 86 din 11 aprilie 1995, p. 10695, denumită în continuare „LPL”) prevede, printre altele, normele aplicabile concilierii extrajudiciare sau precontencioase.

13 Articolul 67 din LPL, care conține normele aplicabile contestației la acordul de conciliere, prevede:

„1. Părțile sau de persoanele cărora acordul de conciliere le-ar putea cauza un prejudiciu pot formula contestație la acesta în fața instanței judecătorești competente să soluționeze cauza care face obiectul concilierii, pe calea unei acțiuni în anulare pentru cauzele de nulitate a contractelor.

2. Dreptul la acțiune se prescrie în termen de 30 de zile de la adoptarea acordului. Pentru părțile eventual lezate, termenul începe să curgă de la data la care acestea au cunoștință de existența acordului."

14 Funcționarea serviciilor de conciliere este reglementată prin Decretul regal 2756/1979 din 23 noiembrie 1979 (BOE nr. 291 din 5 decembrie 1979, p. 28015), care stabilește rolul Instituto de Mediación, Arbitraje y Conciliación (Centrul de Mediere, Arbitraj și Conciliere). Articolele 5, 8, 10 și 11 din decretul regal au următorul conținut:

„*Articolul 5*

1. Concilierea se desfășoară în fața organelor Centrului de Mediere, Arbitraj și Conciliere de la locul prestării de servicii sau de la domiciliul persoanelor interesate, la alegerea solicitantului.

2. Concilierea se desfășoară în fața directorului, a președintelui Tribunalului Arbitral, a secretarului sau a oricărui alt funcționar al Centrului, cu condiția ca aceștia să fie titularii unei diplome de licență («Licenciatura») în drept.

Părțile la procedura de conciliere trebuie să aibă capacitatea juridică solicitată părților într-un proces de dreptul muncii.

[…]

Articolul 8

1. După primirea și înregistrarea cererii, aceasta este examinată pentru a se stabili dacă sunt îndeplinite condițiile impuse. Dacă este cazul, sunt solicitate precizările necesare pentru corecta citare a persoanelor interesate. O copie a cererii corect datate și timbrate este comunicată persoanei citate sub luare de semnătură, aceasta fiind informată cu privire la locul, data și ora concilierii, care trebuie să se desfășoare în termenele legale. În cazul în care persoana citată nu este solicitantul și refuză citația, aceasta se comunică în aceeași modalitate ca și pentru celelalte părți interesate.

[…]

Articolul 10

După deschiderea ședinței și strigarea părților, care pot fi însoțite de o persoană de încredere, conciliatorul le verifică identitatea, capacitatea juridică și mandatul de reprezentare și, după ce solicitantul și-a exprimat acordul, li se acordă cuvântul

pentru a-și prezenta pretențiile și motivele invocate; depunerea de înscrisuri și alte elemente justificative este facultativă.

Apoi, conciliatorul invită persoanele interesate să ajungă la un acord, cu susținerea, după caz, a persoanelor de încredere, în acest sens acordându-le cuvântul ori de câte ori este necesar și sugerându-le, eventual, soluții echitabile. Conciliatorul asigură ordinea luărilor de cuvânt și poate pune capăt desfășurării acestora dacă ordinea este perturbată sau dacă ajungerea la un acord se dovedește imposibilă; în ambele cazuri, procedura se consideră terminată fără acord.

Conciliatorul întocmește un proces-verbal al ședinței și redă în modalitatea cea mai clară cu putință conținutul acordurilor încheiate între persoanele interesate. Dacă nu se încheie niciun acord, constată în mod expres acest lucru.

Actul este semnat de către persoanele interesate și de către conciliator; dacă unul dintre aceștia nu știe sau nu poate să semneze, acest lucru se menționează expres, iar persoana de încredere poate să semneze în locul părții în cauză. În același fel, se menționează expres refuzul de a semna, precum și motivele de refuz, dacă acestea sunt cunoscute, procedura fiind considerată terminată fără acord.

Conciliatorul înmânează persoanelor interesate, imediat după conciliere, o copie certificată pentru conformitate a procesului-verbal.

Articolul 11

Aspectele hotărâte în cadrul concilierii în fața Centrului de Mediere, Arbitraj și Conciliere au forță obligatorie, fiind opozabile judecătorului de dreptul muncii.

[…]”

Concilierea judiciară

15 Concilierea judiciară este reglementată la articolul 84 din LPL, care are următorul cuprins:

„1. Organul jurisdicțional, întrunit în ședință publică, încearcă să concilieze părțile, precizându-le care sunt drepturile și obligațiile lor, fără a aduce atingere conținutului unei eventuale hotărâri judecătorești. În cazul în care apreciază că prin conținutul acordului de conciliere se aduce un prejudiciu grav uneia din părți, este încălcată legea sau se comite un abuz de drept, organul jurisdicțional nu aprobă acordul.

2. Organul jurisdicțional poate aproba acordul în orice moment înainte de pronunțarea hotărârii.

[…]”

16 În ceea ce privește participarea Fogasa la procedurile judiciare de dreptul muncii, articolul 23 din LPL prevede:

„1. Fondul de garantare salarială poate să dobândească calitatea de parte în orice moment într-o procedură care poate conduce la obligarea respectivului Fond de garantare salarială să plătească salarii sau despăgubiri lucrătorilor; intervenția Fondului nu determină amânarea sau suspendarea procedurii.

[…]”

Drepturile și obligațiile Fogasa

17 Potrivit articolelor 274 și 275 din LPL, care reglementează participarea Fogasa la procedura de declarare a insolvabilității întreprinderilor:

„*Articolul 274*

1. Anterior declarației de insolvabilitate, în cazul în care nu a fost deja chemat în judecată, Fondul de garantare salarială este audiat în termen de maximum 15 zile, pentru a putea solicita adoptarea unor măsuri oportune și pentru a indica bunurile debitorului principal a căror existență o cunoaște.

2. În termen de 30 de zile de la adoptarea măsurilor solicitate de Fondul de garantare salarială, instanța sesizată pronunță o ordonanță prin care declară, după caz, insolvabilitatea totală sau parțială a angajatorului și stabilește în această situație valoarea de inventar a bunurilor puse sub sechestru. Insolvabilitatea este considerată în orice caz provizorie, până la momentul la care bunurile angajatorului sunt cunoscute sau până la vânzarea bunurilor puse sub sechestru.

[…]

Articolul 275

1. În cazul în care bunurile care pot fi urmărite sunt afectate procesului de producție al întreprinderii debitoare, iar aceasta își continuă activitatea, Fondul de garantare salarială poate solicita suspendarea executării pe o durată de 30 de zile […]

2. După ce Fondul de garantare salarială constată imposibilitatea de a plăti creanțele salariale […], aduce la cunoștință acest lucru și motivele în susținere, solicitând declararea insolvabilității în scopul de a recunoaște prestațiile de garanție salarială."

18 Articolul 28 alineatul 3 din Decretul regal 505/1985 din 6 martie 1985 privind organizarea și funcționarea Fondului de garantare salarială (BOE nr. 92 din 17 aprilie 1985, p. 10203) conține normele referitoare la soluționarea cererilor de prestații din partea Fogasa, după cum urmează:

„După caz, la expirarea perioadei de anchetă prevăzute la punctul 2 de mai sus, secretariatul general adoptă în termen de cinci zile o decizie, în care admite cererile, în tot sau în parte, sau le respinge. Sunt respinse cererile de prestații abuzive sau frauduloase și cele a căror plată nu este justificată din cauza existenței unui interes comun al salariaților și al angajatorilor de a crea o aparență de insolvabilitate legală cu scopul de a obține prestații din partea Fondului de garantare salarială."

Acțiunea principală și întrebarea preliminară

19 Doamna Robledillo Núñez, reclamanta din acțiunea principală, a făcut parte din personalul societății Linya Fish SL (denumită în continuare „societatea Linya Fish") în perioada cuprinsă între 4 octombrie 2001 și 28 ianuarie 2003, dată la care a fost concediată de către această societate.

20 Ca urmare a cererii de conciliere formulate de doamna Robledillo Núñez la Centrul de Mediere, Arbitraj și Conciliere din Algeciras, părțile au încheiat, la 2 aprilie 2003, un acord de conciliere relativ la nelegalitatea concedierii, în temeiul căruia societatea Linya Fish a recunoscut că datorează doamnei Robledillo Núñez suma de 1 237 de euro (denumită în continuare „despăgubiri pentru concediere"), deși, potrivit instanței de trimitere, această despăgubire nu putea depăși în niciun caz suma de 1 186 de euro.

21 La 5 mai 2004, în cadrul procedurii de executare desfășurate în fața respectivei instanțe sesizate cu cererea doamnei Robledillo Núñez în contradictoriu cu societatea Linya Fish, a fost pronunțată o decizie provizorie de insolvabilitate. La 26 noiembrie 2006, în temeiul acestei decizii, doamna Robledillo Núñez a solicitat Fogasa să îi plătească prestația corespunzătoare despăgubirilor pentru concediere care nu fuseseră plătite de către respectiva societate.

22 Prin Decizia din 21 ianuarie 2005, Fogasa a respins în totalitate această cerere pentru motivul că despăgubirile pentru concediere nu fuseseră recunoscute printr-o hotărâre judecătorească sau printr-o decizie administrativă.

23 La 5 mai 2006, doamna Robledillo Núñez a contestat la Juzgado de lo Social Único de Algeciras decizia de refuz a Fogasa. Reclamanta a contestat refuzul Fogasa de a-i plăti despăgubirile pentru concediere prevăzute în acordul de conciliere.

24 Instanța națională precizează, în considerentele deciziei de trimitere, că legislația spaniolă prevede, la articolul 33 alineatul 2 din Statutul lucrătorilor, în versiunea care era în vigoare înainte de 15 iunie 2006, plata despăgubirilor datorate ca urmare a încetării raporturilor de muncă, însă numai în cazul în care acestea sunt recunoscute în favoarea lucrătorilor printr-o hotărâre judecătorească sau printr-o decizie administrativă, în temeiul concedierii sau al încetării contractului. Întrucât nu sunt menționate de respectiva dispoziție din Statutul lucrătorilor, despăgubirile recunoscute în cadrul unei concilieri extrajudiciare nu se regăsesc, potrivit acestei instanțe, printre acelea care sunt preluate de Fogasa.

25 Făcând trimitere la Ordonanța din 13 decembrie 2005, Guerrero Pecino (C-177/05, Rec., p. I-10887), referitoare la o despăgubire stabilită în cadrul unei concilieri judiciare, instanța de trimitere precizează diferența dintre concilierea extrajudiciară și concilierea judiciară, în sensul că a doua se desfășoară în fața unei instanțe judecătorești, care poate, de altfel, în aplicarea articolului 84 alineatul 1 din LPL, să nu o aprobe, în timp ce concilierea extrajudiciară se desfășoară în fața unui organ având exclusiv această atribuție, căruia nu îi este recunoscută nici posibilitatea de a controla conținutul acordului și nici competența de a aproba sau de a respinge respectivul acord. Această diferențiere legală între cele două metode de conciliere ar urmări să împiedice posibilele conduite frauduloase. Totuși, potrivit aceleiași instanțe, Fogasa ar fi pe deplin îndreptățit să refuze plata despăgubirilor pentru concediere stabilite potrivit concilierii extrajudiciare invocând frauda constatată în cadrul procedurii de urmat pentru obținerea de prestații de la acest organism în cazul insolvabilității angajatorului.

26 În aceste condiții, Juzgado de lo Social Único de Algeciras a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Din perspectiva principiului general al egalității și nediscriminării, diferența de tratament operată de articolul 33 alineatul 2 din Statutul […] lucrătorilor, în versiunea sa actuală și în cea anterioară, în vigoare până la 14 iunie 2006, este lipsită de o justificare obiectivă și, prin urmare, trebuie ca despăgubirile pentru concediere datorate

salariatului în temeiul unei concilieri extrajudiciare să fie incluse în domeniul de aplicare al Directivei 80/987 […], în versiunea acesteia care rezultă din Directiva 2002/74 […], din moment ce articolul 33 alineatul 1 din Statutul lucrătorilor recunoaște acest tip de conciliere pentru plata de către instituția de garantare a «salarios de tramitación» care decurg din concedierea sus-menționată?"

Cu privire la întrebarea preliminară

27 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere, invocând Ordonanța Guerrero Pecino, citată anterior, solicită să se stabilească dacă excluderea despăgubirilor pentru concediere nelegală din sfera garanției de plată asigurate de către instituțiile de garantare prevăzute la articolul 3 primul paragraf din Directiva 80/987 are o justificare obiectivă, ca măsură necesară în vederea evitării abuzurilor, în temeiul articolului 10 litera (a) din aceeași directivă, în situația în care respectivele despăgubiri sunt recunoscute printr-un act de conciliere extrajudiciară.

28 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, potrivit articolului 3 primul paragraf din Directiva 80/987, statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că instituțiile de garantare asigură, sub rezerva articolului 4 din directivă, plata drepturilor neachitate ale salariaților care rezultă din contracte de muncă sau raporturi de muncă, inclusiv, în cazurile prevăzute de dreptul intern, compensația pentru încetarea raporturilor de muncă.

29 Rezultă că legislația națională în cauză în acțiunea principală se încadrează în domeniul de aplicare al Directivei 80/987, din moment ce prevede că plata compensației pentru încetarea raporturilor de muncă intră sub incidența protecției acordate de instituția de garantare competentă, chiar și în condițiile în care nu exista o astfel de

obligație în temeiul articolului 3 primul paragraf din respectiva directivă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 septembrie 2006, Cordero Alonso, C-81/05, Rec., p. I-7569, punctul 37, și Hotărârea din 17 ianuarie 2008, Velasco Navarro, C-246/06, Rep., p. I-105, punctul 32).

30 Prin urmare, posibilitatea recunoscută dreptului național prin directiva amintită de a preciza care sunt prestațiile preluate de instituția de garantare este supusă principiului general al egalității și nediscriminării (a se vedea Hotărârea din 12 decembrie 2002, Rodríguez Caballero, C-442/00, Rec., p. I-11915, punctele 29-33, precum și Hotărârea din 16 decembrie 2004, Olaso Valero, C-520/03, Rec., p. I-12065, punctele 34 și 35).

31 Întrucât lucrătorii concediați în mod nelegal se găsesc într-o situație comparabilă, în măsura în care au dreptul la despăgubiri în cazul în care nu sunt reintegrați (a se vedea Hotărârile citate anterior Rodríguez Caballero, punctul 33, și Olaso Valero, punctul 35), rezultă că despăgubirile pentru concediere recunoscute în cadrul unei concilieri extrajudiciare nu pot fi tratate în mod diferit în raport cu celelalte despăgubiri datorate, prin excluderea acestora din categoria despăgubirilor care intră sub incidența articolului 33 alineatul 2 din Statutul lucrătorilor, cu excepția cazului în care această diferență de tratament ar fi justificată în mod obiectiv (a se vedea în acest sens Ordonanța Guerrero Pecino, citată anterior, punctele 26 și 28, precum și Hotărârea Olaso Valero, citată anterior, punctele 34 și 36).

32 În ceea ce privește o astfel de justificare, trebuie amintit că articolul 10 litera (a) din Directiva 80/987 conferă statelor membre posibilitatea de a lua măsurile necesare în vederea evitării abuzurilor (a se vedea Hotărârea Rodríguez Caballero, citată anterior, punctul 36). În acest sens, legislația spaniolă prevede că despăgubirile pentru concediere acordate în urma unei concilieri extrajudiciare sunt excluse din sfera prestațiilor preluate de către Fogasa.

33 O astfel de excludere nu poate fi considerată necesară pentru atingerea obiectivului urmărit de articolul 10 litera (a), în cazul în care instituția de garantare dispune de elemente suficiente pentru a fi în măsură să evite abuzurile. Potrivit jurisprudenței Curții, aceasta este situația mai ales în cazul în care concilierea este supravegheată de un organ jurisdicțional (a se vedea în acest sens Hotărârile citate anterior Rodríguez Caballero, punctele 36 și 37, precum și Olaso Valero, punctul 37).

34 În această privință, potrivit guvernului spaniol, concilierea extrajudiciară nu este comparabilă cu concilierea judiciară, deoarece nu oferă suficiente garanții care să permită evitarea abuzurilor. Dimpotrivă, Comisia Comunităților Europene consideră că diferența de tratament evidențiată de decizia de trimitere este lipsită de orice justificare obiectivă. Fogasa ar avea la dispoziție mijloace adecvate și suficiente pentru a detecta și a împiedica fraudele în cazuri concrete.

35 În primul rând, trebuie amintit că, potrivit deciziei de trimitere, acordul privind despăgubirile pentru concediere încheiat în cadrul unei concilieri extrajudiciare se realizează fără intervenția unui organ judiciar. Mai precis, elaborarea unui astfel de acord nu este supravegheată de un judecător. Astfel cum rezultă în mod concret din articolul 10 din Decretul regal 2756/1979, conciliatorul nu este învestit cu atribuții care să îi permită să influențeze concilierea.

36 În acest context, trebuie subliniat că articolul 23 din LPL nu prevede intervenția Fogasa în cadrul concilierii extrajudiciare. Spre deosebire de cazul concilierii judiciare, instituției de garantare nu îi este permis să participe la o conciliere extrajudiciară. În consecință, Fogasa nu este în măsură, în practică, să ia cunoștință de circumstanțele care ar putea conduce la abuzuri sau de fraude.

37 Tot astfel, nici participarea Fogasa la procedura de declarare a insolvabilității angajatorului respectiv nu permite acestui organism să se opună unei creanțe aferente despăgubirilor pentru concediere despre care are suspiciuni că a fost stabilită în mod abuziv. Într-adevăr, din articolele 274 și 275 din LPL rezultă că această procedură vizează numai existența insolvabilității angajatorului și declararea acestei insolvabilități. În schimb, odată declarată insolvabilitatea, procedura respectivă nu are ca obiect controlul de legalitate al creanțelor care sunt preluate de Fogasa.

38 În al doilea rând, potrivit Decretului regal 2756/1979, procedura de conciliere extrajudiciară prin care se ajunge la un acord cu privire la despăgubirile pentru concediere se desfășoară în fața organelor Centrului de Mediere, Arbitraj și Conciliere. Acordul astfel încheiat nu este supus aprobării unui organ judiciar, conciliatorul nefiind abilitat să controleze conținutul acordului, cum stă în puterea organului jurisdicțional, în temeiul articolului 84 din LPL, în cadrul concilierii judiciare.

39 În ceea ce privește, în al treilea rând, posibilitatea instituției de garantare de a refuza, prin decizie motivată, plata despăgubirilor pentru concediere puse în sarcina sa (a se vedea Hotărârea Rodríguez Caballero, citată anterior, punctul 36), din articolul 28 alineatul 3 din Decretul regal 505/1985 rezultă că o astfel de instituție este abilitată exclusiv să respingă efectiv cererea de plată dacă este în măsură, de exemplu, în cadrul unei eventuale proceduri judiciare ulterioare, să facă dovada unor circumstanțe pe baza cărora să se concluzioneze că este vorba despre un caz de abuz în înțelesul acestei dispoziții. Or, în practică, este dificil de imaginat modul în care instituția de garantare respectivă ar putea, dacă este cazul, să stabilească și să dovedească astfel de circumstanțe, din moment ce nu i se permite să participe la concilierea extrajudiciară. Aceste considerații sunt valabile și în privința dreptului instituției de garantare de a formula o acțiune în temeiul articolului 67 alineatul 1 din LPL.

40 Trebuie concluzionat că despăgubirile pentru concediere recunoscute printr-un act de conciliere extrajudiciară nu oferă garanții suficiente în vederea evitării abuzurilor, spre deosebire de garanțiile conferite de concilierea efectuată în prezența unui organ jurisdicțional la care instituția de garantare are dreptul să intervină.

41 Această concluzie nu ar putea fi infirmată de reglementarea referitoare la „salarios de tramitación" cuprinsă la articolul 33 alineatul 1 din Statutul lucrătorilor, care nu prevede o protecție echivalentă celei aferente despăgubirilor acordate în temeiul alineatului 2 al aceluiași articol 33 în vederea evitării abuzurilor. În această privință, din decizia de trimitere rezultă că întrebarea adresată de instanța de trimitere are ca obiect și să se stabilească dacă, pentru despăgubirile prevăzute la articolul 33 alineatul 2, măsura de protecție respectivă este într-adevăr necesară în sensul articolului 10 litera (a) din Directiva 80/987.

42 În această privință, trebuie observat că, prin însăși natura lor, creanțele de natura „salarios de tramitación" nu pot fi, în general, stabilite în condiții abuzive în cazul în care sunt recunoscute printr-un act de conciliere extrajudiciară. Dat fiind că astfel de creanțe sunt calculate și stabilite în funcție de criterii obiective, acestea nu lasă părților, spre deosebire de despăgubirile calculate în aplicarea articolului 33 alineatul 2 din Statutul lucrătorilor, o marjă de apreciere suficient de amplă pentru a incita la abuzuri la momentul determinării lor.

43 Necesitatea de a exclude despăgubirile recunoscute printr-un act de conciliere extrajudiciară din sfera garanției de plată a drepturilor neachitate de către instituția de garantare nu ar putea fi, așadar, repusă în discuție din perspectiva tratamentului de care beneficiază creanțe precum „salarios de tramitación".

44 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată de către instanța de trimitere că articolul 3 primul paragraf din Directiva 80/987 trebuie interpretat în sensul că un stat membru are posibilitatea să excludă despăgubirile acordate pentru concediere nelegală din sfera garanției de plată asigurate de către instituția de garantare în temeiul acestei dispoziții dacă despăgubirile respective sunt recunoscute printr-un act de conciliere extrajudiciară și dacă o astfel de excludere, justificată în mod obiectiv, constituie o măsură necesară în vederea evitării abuzurilor, în sensul articolului 10 litera (a) din aceeași directivă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

45 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

Articolul 3 primul paragraf din Directiva 80/987 a Consiliului din 20 octombrie 1980 referitoare la protecția lucrătorilor salariați în cazul insolvabilității angajatorului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2002/74/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 septembrie 2002, trebuie interpretat în sensul că un stat membru are posibilitatea să excludă despăgubirile acordate pentru concediere nelegală din sfera garanției de plată asigurate de către instituția de garantare în temeiul acestei dispoziții dacă despăgubirile respective sunt recunoscute printr-un act de conciliere extrajudiciară și dacă o astfel de excludere, justificată în mod obiectiv, constituie o măsură necesară în vederea evitării abuzurilor, în sensul articolului 10 litera (a) din aceeași directivă.

Semnături